

Rapport

Datum: 22 december 2005
Rapportnummer: 2005/391

Klacht

Verzoekers klagen erover dat de door hen op 4 mei 2004 bij de gemeente Leusden ingediende klacht over het optreden van een met naam genoemde ambtenaar van de afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling (tevens inspecteur van de Milieudienst) van de gemeente Leusden nadat op 29 maart 2004 was geconstateerd dat asbest aanwezig was in de tuin van verzoekers, ongegrond is verklaard.

Beoordeling

1. Verzoekers zijn op 29 maart 2004 in aanraking gekomen met de autoriteiten in verband met de aanwezigheid van asbesthoudende materialen in hun achtertuin. Naar aanleiding van een melding van de milieupolitie te Leusden zijn twee ambtenaren van de afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling van de gemeente Leusden bij de woning van verzoekers gaan kijken. Daar constateerden zij dat achter in de tuin van verzoekers asbestplaten lagen. Deze constatering was voor hen aanleiding een onderzoeksbureau opdracht te geven metingen te verrichten. De metingen wezen uit dat er inderdaad asbesthoudende materialen in de tuin lagen. In verband hiermee werd de tuin afgezet. Omdat verzoekers die dag niet thuis waren, informeerde een van de twee bedoelde ambtenaren van de afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling van de gemeente Leusden hen in de loop van de middag telefonisch over de vondst van asbesthoudende materialen en over de afzetting van hun tuin.

2. De gebeurtenissen op en direct na genoemde datum leidden tot een klachtprocedure tegen de ambtenaar van de afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling die op 29 maart 2004 telefonisch contact had gezocht met verzoekers. Daarnaast werd tegen verzoekers door middel van een aanschrijving van 2 april 2004 bestuursdwang uitgeoefend, en werd met het oog op eventuele strafrechtelijke vervolging proces-verbaal opgemaakt. In het onderzoek van de Nationale ombudsman gaat het uitsluitend om de klachtprocedure.

3. Verzoekers dienden op 4 mei 2004 bij de gemeente Leusden een klacht in over het optreden van de betrokken ambtenaar. In algemene zin verweten zij hem overmatig reageren, intimidatie en machtsmisbruik. Meer concreet stelden zij onder meer dat de ambtenaar hun letterlijk had meegedeeld hen zoveel mogelijk op kosten te zullen jagen om eventuele winst die zij hadden behaald door hergebruik van materialen af te romen. Dat er sprake was van overreactie bleek volgens hen uit het feit dat zij hun huis en tuin niet meer mochten betreden en dat zij werden gedwongen een dure lucht- en kleefmonstermeting te laten verrichten terwijl de betrokken ambtenaar zonder enige beschermende kleding onderzoek had laten doen naar asbestconcentraties. Verzoekers verweten de betrokken ambtenaar niet in lijn met de feiten te hebben opgetreden, en niet in de geest maar puur volgens de letter van de wet te hebben gehandeld.

4. In het kader van het interne klachtonderzoek werden op 3 juni 2004 zowel verzoekers als de betrokken ambtenaar - in afzonderlijke gesprekken - gehoord. Verzoekers gaven tijdens hun gesprek met de klachtbehandelaar aan dat de betrokken ambtenaar zich verbaal correct had opgesteld, maar dat zij beiden een “negatieve achterliggende boodschap van moedwillige dwarsligging” van de kant van bedoelde ambtenaar hadden gevoeld.

Blijkens het verslag van het gesprek met de betrokken ambtenaar heeft hij ontkend verzoekers te hebben bedreigd hen op kosten te zullen jagen. Verder heeft hij blijkens het gespreksverslag aangegeven binnen zijn bevoegdheden en overeenkomstig de wettelijke regels te hebben gehandeld. Wat betreft het zonder enige vorm van beschermende kleding laten uitvoeren van het onderzoek stelde hij dat het ieders eigen verantwoordelijkheid is om beschermende kleding te dragen. Verder had hij opgemerkt dat de wet geen geest doch alleen de letter kent, maar dat hij, als hij volgens de letter van de wet had gehandeld, “alles besmet had moeten verklaren”.

5. De klachtbehandelaar van de gemeente stelde vervolgens een advies op ten behoeve van het college van burgemeester en wethouders. In dit advies is aangegeven dat geen uitspraak kan worden gedaan over de bewering van verzoekers dat de betrokken ambtenaar had bedreigd hen op kosten te jagen aangezien op dit punt sprake was van het woord van de een tegen het woord van de ander. Voor het overige concludeerde de klachtbehandelaar dat de betrokken ambtenaar niet buiten zijn bevoegdheden had opgetreden. Wel maakte hij een kritische kanttekening bij het zonder beschermende kleding uitvoeren van het onderzoek. Alhoewel het niet dragen van beschermende kleding voor eigen risico is, achtte hij dat in het kader van de voorbeeldfunctie niet juist. Bovendien had dit volgens hem bijgedragen aan het beeld dat de reactie van de gemeente overtrokken was geweest. Een aandachtspunt noemde de klachtbehandelaar goede communicatie over de rol en de verantwoordelijkheden van gemeente en politie, dit naar aanleiding van het verwijt van verzoekers dat de gemeente en de politie onder één hoedje hadden gespeeld.

6. Het college van burgemeester en wethouders deed de klacht van verzoekers bij brief van 22 juni 2004 af. Volgens het college was naar aanleiding van de rapportage van de klachtbehandelaar niet gebleken dat het handelen van of de bejegening door de betrokken ambtenaar het college aanleiding gaven maatregelen tegen hem te treffen. Ook stelde het college dat niet was gebleken dat de betrokken ambtenaar zijn bevoegdheden op onjuiste wijze had toegepast of dat hij onbevoegd handelingen had verricht. Het college voegde daar als aandachtspunten aan toe dat het wenselijk werd geacht dat gemeenteambtenaren, wanneer zij locaties onderzoeken op de aanwezigheid van gevaarlijke stoffen, beschermende kleding dragen, alsmede dat in dergelijke omstandigheden voortaan beter zal worden gecommuniceerd over de rol en de verantwoordelijkheden van gemeente en politie.

7. Verzoekers werden niet in het bezit gesteld van het verslag van het horen van de betrokken ambtenaar of van het advies van de klachtbehandelaar van de gemeente, ook niet nadat zij daar expliciet om hadden gevraagd. Volgens het college ging het om vertrouwelijke stukken.

8. Naar aanleiding van het verzoek van verzoekers van 14 maart 2005 tot herziening van het besluit over hun klacht, deelde het college van burgemeester en wethouders op 21 maart 2005 aan verzoekers mee dat het college verzoekers bij brief van 2 juli 2004 had bericht hun klacht ongegrond te verklaren, alsmede dat het college geen aanleiding zag zijn standpunt te herzien.

9. Het motiveringsvereiste houdt in dat het handelen van bestuursorganen feitelijk en logisch wordt gedragen door een kenbare motivering. In klachtprocedures impliceert dit vereiste dat het bestuursorgaan zijn beslissing op de klacht dient te onderbouwen met een motivering die de beslissing kan dragen en dat in de afdoeningsbrief in beginsel op alle klachtonderdelen wordt ingegaan.

10. Blijkens de brief van het college van 21 maart 2005 (zie onder 8.) heeft het college beoogd de klacht van verzoekers door middel van zijn brief van 2 juli 2004 ongegrond te verklaren. Echter, noch in de afdoeningsbrief van het college van 22 juni 2004 noch in de brief van het college van 2 juli 2004, waarin nog werd ingegaan op enkele vragen van verzoekers, is expliciet aangegeven dat het college de klacht van verzoekers niet gegrond achtte.

11. Uit het advies van de klachtbehandelaar blijkt dat deze van oordeel was dat ten aanzien van een klachtonderdeel geen oordeel kon worden gegeven omdat de beweringen van verzoekers en van de betrokken ambtenaar elkaar op dat punt tegenspraken. Noch in de afdoeningsbrief noch in de vervolgbrieven van het college is op enige wijze aangegeven dat het oordeel van het college ten aanzien van dat klachtonderdeel anders luidde dan het oordeel over de andere klachtonderdelen. Gezien het resultaat van het klachtonderzoek door de klachtbehandelaar wekt dat bevreemding. Het had immers voor de hand gelegen dat het college zich op dit punt van een oordeel had onthouden.

12. Afgezien daarvan stelt de Nationale ombudsman vast dat het college van burgemeester en wethouders er in zijn afdoeningsbrief in wezen mee heeft volstaan in algemene zin aan te geven dat de betrokken ambtenaar naar het oordeel van het college zijn boekje niet te buiten is gegaan. Het college is niet afzonderlijk ingegaan op de zes klachtonderdelen die de klachtbehandelaar had onderscheiden. Evenmin heeft het college aangegeven om welke reden het de klacht niet gegrond achtte. Omdat het college verzoekers geen inzicht heeft willen geven in het verslag van het gesprek met de betrokken ambtenaar en in het advies van de klachtbehandelaar, stelt de Nationale ombudsman vast dat het besluit van het college over de klacht van verzoekers niet is voorzien van een kenbare motivering. Bovendien was dit besluit ten aanzien van de

beweerdelijk gedane mededeling van de betrokken ambtenaar over het op kosten jagen van verzoekers niet draagkrachtig omdat ongegrondverklaring van het desbetreffende klachtonderdeel gezien het resultaat van het onderzoek door de klachtbehandelaar niet logisch was.

13. Door verzoekers in algemene bewoordingen te laten weten dat de betrokken ambtenaar naar behoren heeft gehandeld, heeft het college van burgemeester en wethouders van Leusden gehandeld in strijd met het motiveringsvereiste.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

14. De Nationale ombudsman wijst erop dat herstel van vertrouwen een belangrijke functie van interne klachtbehandeling is. Dit herstel kan slechts worden bereikt indien er een klachtprocedure wordt gevoerd waarin het voor betrokkenen helder is wat er over en weer naar voren is gebracht. Het college heeft er uitdrukkelijk voor gekozen verzoekers noch het verslag van het horen van de betrokken ambtenaar noch het advies van de klachtbehandelaar ter beschikking te stellen. In combinatie met de summiere onderbouwing van de afdoeningsbrief acht de Nationale ombudsman het begrijpelijk dat verzoekers niet tevreden waren over het resultaat van de interne klachtbehandeling.

De bevindingen van dit onderzoek geven de Nationale ombudsman aanleiding tot het doen van een aanbeveling aan het college van burgemeester en wethouders.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het college van burgemeester en wethouders van Leusden is gegrond wegens strijd met het motiveringsvereiste.

aanbeveling

Het college van burgemeester en wethouders van Leusden wordt in overweging gegeven om in interne klachtprocedures betrokkenen - klagers en aangeklaagden - inzicht te geven in elkaars standpunten, en om het advies van de klachtbehandelaar aan betrokkenen te doen toekomen dan wel de relevante passages daaruit op te nemen in de klachtafdoeningsbrief.

Onderzoek

Op 17 maart 2005 ontving de Nationale ombudsman een op 14 maart 2004 gedateerd verzoekschrift van de heer en mevrouw M. te Leusden, met een klacht over een gedraging van het college van burgemeester en wethouders van Leusden. Naar deze gedraging werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd het college van burgemeester en wethouders verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. Daarbij werden het college enkele specifieke vragen gesteld.

Ook de betrokken ambtenaar werd in de gelegenheid gesteld op de klacht te reageren. Hij maakte daarvan geen gebruik.

Vervolgens werden verzoekers in de gelegenheid gesteld op de door het college van burgemeester en wethouders verstrekte inlichtingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De reactie van verzoekers gaf aanleiding het verslag op één punt aan te vullen.

Het college van burgemeester en wethouders gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Bevindingen

De bevindingen van het onderzoek luiden als volgt.

A. feiten

I. Chronologische gebeurtenissen

I.1. Verzoekers dienden in december 2003 bij de gemeente Leusden een verzoek in om een vergunning voor een dakopbouw en voor het plaatsen van twee dakkapellen, voor een door hen in maart 2004 te betrekken woning. Het college van burgemeester en wethouders van Leusden verleende op 27 januari 2004 de gevraagde bouwvergunning.

I.2. In de eerste week van maart 2004 (week 10) werd met de verbouwingswerkzaamheden begonnen. Een deel van de werkzaamheden werd door verzoekers zelf verricht, het andere deel door een aannemer. Op 25 maart 2004 werd de verbouwing door de aannemer opgeleverd. Het weekend daarop, 27-28 maart 2004, verhuisden verzoekers met hun kinderen naar de verbouwde woning.

I.3. Op 29 maart 2004, terwijl verzoekers niet thuis waren, werden zij door een ambtenaar van de afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling van de gemeente Leusden (hierna: de betrokken ambtenaar) gebeld met de mededeling dat in hun tuin asbest was aangetroffen en dat de achtertuin niet meer betreden mocht worden.

I.4. Op 30 maart 2004 maakte een buitengewoon opsporingsambtenaar van de gemeente Leusden terzake een "proces-verbaal van bevindingen asbest" op. In dit proces-verbaal staat het volgende:

“...Op maandag 29 maart 2003 werd ik omstreeks 10.00 uur gebeld door dhr. (...) van de milieupolitie te Leusden. Hij verklaarde aan mij dat aan (het adres van verzoekers; N.o.) in het weekend van 27 en 28 maart 2003 werkzaamheden waren verricht aan het dak aldaar. Hierbij zouden asbest platen zijn verzaagd.

(...)

Dhr. (de aangeklaagde ambtenaar; N.o.) en ik zijn terstond (naar de woning van verzoekers; N.o.) gegaan. Via de poortzijden (...) konden wij constateren dat achter in de tuin asbest platen lagen. Vervolgens hebben wij dhr. (bedoelde ambtenaar van de milieupolitie; N.o.) in kennis gesteld en is aan het onderzoeksbureau (...) opdracht gegeven metingen te verrichten achter de woningen (van verzoekers en van hun bureaus; N.o.).

Om 15.00 uur waren dhr. (de inspecteur Bouw- en Woningtoezicht van de gemeente Leusden; N.o.) en dhr. (...) van (bedoeld onderzoeksbureau; N.o.) aanwezig (bij verzoekers woning; N.o.). Omstreeks 15.15 uur constateerde (de medewerker van het onderzoeksbureau; N.o.) dat er asbesthoudende middelen in de tuin lagen. Hierop is direct de achtertuin met een geel lint afgezet en zijn hiervan foto's gemaakt.

Om 15.30 uur heeft (de aangeklaagde ambtenaar; N.o.) mevrouw (verzoekster; N.o.) telefonisch medegedeeld dat er (op het adres van verzoekers; N.o.) asbesthoudende middelen waren aangetroffen en dat de tuin niet meer betreden mocht worden. Om 17.00 uur waren de bewoners van deze woning nog niet ter plaatse en zijn wij weggegaan...”

Op de achterzijde van dit proces-verbaal staat nog het volgende:

“...Op dinsdag 30 maart 2004 omstreeks 08.30 uur heeft (de aangeklaagde ambtenaar; N.o.) telefonisch contact gehad met (verzoeker; N.o.) en advies gegeven dat (verzoeker; N.o.) opdracht geeft voor sanering door een erkend saneringsbedrijf. (Verzoeker; N.o.) belt (de aangeklaagde ambtenaar; N.o.) later terug wie en wanneer dit gaat gebeuren.

Omstreeks 11.00 uur telefonisch contact met (een saneringsbedrijf; N.o.) uit Almere die de werkzaamheden verrichten. Na de sanering zal overleg plaatsvinden met dhr.(...) van (het hiervoor bedoelde onderzoeksbureau; N.o.), wethouder (...) en (de teamleider Handhaving van de gemeente Leusden; N.o.) alvorens er wordt besloten om binnenshuis te bemonsteren om zeker te weten dat er geen gevaarlijke situatie meer aanwezig is. Tijdens het overleg is besloten om er niet te slapen en geen gebruik maken bevoegdheden van aanschrijven door de gemeente Leusden.

Op woensdag 31 maart omstreeks 08.00 uur houden (de aangeklaagde ambtenaar; N.o.) en dhr (...) van onderzoeksbureau (...) een visuele inspectie in de tuin. De grote stukken zijn verwijderd maar stof op het gazon en begroeiing hebben de twijfels. Besloten wordt (eerder bedoeld saneringsbedrijf N.o.) uit Almere monsters te laten nemen. Om 09.30

(bedoeld saneringsbedrijf; N.o.) aanwezig voor het nemen van monster in de tuin om te kijken of er nog vezels worden aangetroffen. Dit wordt doorgebeld aan (de aangeklaagde ambtenaar; N.o.).

Omstreeks 08.15 uur opent (verzoekster; N.o.) de voordeur om luchtmonsters te laten maken. Deze luchtmonsters zijn op kosten van (verzoeker; N.o.). De afspraak die gemaakt is met (het onderzoeksbureau; N.o.) is dat er voor 17.00 uur uitsluitel hierover is. De vrijgave wordt per fax naar de gemeente Leusden verstuurd en (de aangeklaagde ambtenaar; N.o.) neemt contact op met (verzoekers; N.o.)..."

I.5. Op 8 april 2004 stuurde het saneringsbedrijf dat de asbesthoudende materialen uit de tuin van verzoekers had verwijderd hun een rekening ten bedrage van € 1.075.

II. Bezwaarprocedure

II.1. Op 2 april 2004 stuurde het college van burgemeester en wethouders van Leusden verzoekers een bestuursdwangaanschrijving inzake gevaar door asbest. Verzoekers werden aangeschreven tot het - voor zover nog nodig - met onmiddellijke ingang opheffen van een voor personen gevaarlijke situatie als gevolg van (asbest)verontreiniging. In de aanschrijving was voorts aangegeven dat de kosten van de bemonstering van de lucht in de woning van verzoekers, zoals die op 31 maart 2004 in opdracht van de gemeente had plaatsgevonden, aan verzoekers in rekening werd gebracht.

II.2. Verzoekers dienden op 3 mei 2004 bij het college van burgemeester en wethouders een bezwaarschrift in tegen de bestuursdwangaanschrijving van 2 april 2004.

II.3. Het bezwaarschrift van verzoekers werd op 10 juni 2004 behandeld op een hoorzitting van de adviescommissie bezwaarschriften van de gemeente Leusden. Deze commissie bracht vervolgens op 5 juli 2004 advies uit aan het college van burgemeester en wethouders. Dit advies luidt als volgt:

"...1. het bezwaar voor zover dit ziet op de aanzegging van bestuursdwang ongegrond te verklaren;

2. het bezwaar voor zover dit betrekking heeft op het kostenverhaal inzake de bemonstering van lucht binnenshuis gegrond te verklaren;

3. het bestreden besluit voor wat betreft het kostenverhaal voornoemd in te trekken..."

II.4. Het college van burgemeester en wethouders verklaarde de bezwaren van verzoekers bij besluit van 20 juli 2004 conform het advies van de adviescommissie deels gegrond en deels ongegrond.

Verzoekers maakten geen gebruik van de mogelijkheid tegen dit besluit in beroep te gaan.

III. Klachtprocedure

III.1. Verzoekers dienden op 4 mei 2004 bij de gemeente Leusden een klacht in over de wijze waarop zij waren behandeld door de bedoelde ambtenaar van de afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling van de gemeente en door een politieambtenaar. Zij hadden het in hun brief over “overmatige reactie, intimidatie en misbruik van macht”. Over het optreden van de betrokken ambtenaar van de gemeente stelden zij het volgende:

“...Tevens heeft (de betrokken ambtenaar; N.o.) in zijn volledige handelen naar ons getracht om zoveel mogelijk onnodige extra kosten te maken, die hij nu vervolgens via bestuursdwang op ons tracht te verhalen. Uit al zijn acties wordt dit duidelijk. Hij heeft letterlijk gezegd ons zoveel mogelijk op kosten te zullen jagen om eventuele winst die we door hergebruik van materialen hadden behaald, af te romen. (...)

Er zou tevens gevaar zijn voor de volksgezondheid en daarmee samenhangend de noodzaak tot spoed. (De betrokken ambtenaar; N.o.) heeft echter zonder enige vorm van beschermende kleding zijn eigen onderzoek laten doen naar de asbestconcentratie en mij vervolgens de toegang tot mijn huis ontzegd. Dit onder dreiging van gerechtelijke dwang. Ik was volgens (de betrokken ambtenaar; N.o.) verplicht om in huis een dure lucht- en kleefmonstermeting te laten verrichten. Ons is meegedeeld, om 17.00 uur 's middags, dat wij ons huis niet meer in mochten op straffe van verzegeling om de volgende dag de testen te kunnen laten doen. De testers echter hebben allen zonder beschermende kleding getest. Zowel binnens- als buitenshuis wegens het feit dat volgens hen het risico voor de volksgezondheid verwaarloosbaar was. Ons is de noodzaak van despoed dan ook volledig duister. (...)

Wij vinden dat (de betrokken ambtenaar; N.o.) niet in lijn met de feiten heeft opgetreden en in de letter van de wet in plaats van de geest van de wet heeft geopereerd...”

Als bijlage bij hun klachtbrief stuurden zij een “relaas gebeurtenissen” mee. In dit relaas is aangegeven dat de betrokken ambtenaar op dinsdag 30 maart 2004 om 11.00 uur telefonisch contact heeft opgenomen met verzoeker en hem toen heeft meegedeeld dat het asbesthoudende materiaal in hun tuin alleen maar door een terzake deskundig bedrijf mocht worden opgeruimd. Met betrekking tot dit telefoongesprek staat in het door verzoekers opgestelde relaas voorts het volgende:

“...(Verzoeker; N.o.) wordt meegedeeld dat we zoveel mogelijk kosten toebedeeld zullen krijgen om de winst die wij behaald hebben af te romen en daar nog een boete bovenop te zetten...”

III.2. De gemeente stuurde op 28 mei 2004 een ontvangstbevestiging naar verzoekers. Daarin was aangegeven dat het onderzoek naar hun klacht over de betrokken ambtenaar van de gemeente zou worden uitgevoerd door het hoofd van de afdeling Ruimtelijke

Ontwikkeling en dat de klacht over een politiefunctionaris ter behandeling was doorgestuurd naar de korpschef van de politieregio Utrecht.

III.3. Op 3 juni 2004 werden verzoekers in het kader van de klachtbehandeling in de gelegenheid gesteld hun klacht op een hoorzitting toe te lichten. Van het horen van verzoekers werd een verslag opgesteld. In dat verslag staat het volgende:

“...(De klachtbehandelaar van de gemeente; N.o.) deelt mee dat hij de klacht gegroepeerd heeft in een zestal punten. (Verzoekers; N.o.) vinden het niet nodig om deze punten opnieuw te bespreken. Wel lichten zij de handelwijze van (de betrokken ambtenaar; N.o.) nogmaals toe en zijn zij ervan overtuigd dat hij hen bewust op hogere kosten wil jagen en het proces van asbestverwijdering moedwillig heeft willen vertragen. Zij vinden zijn acties respectloos en vinden dat hij ver buiten zijn boekje is gegaan. (...) Wel melden zij dat (de betrokken ambtenaar; N.o.) zich verbaal correct heeft opgesteld maar beiden voelden een negatieve achterliggende boodschap van moedwillige dwarsligging...”

III.4. De door verzoekers aangeklaagde ambtenaar werd eveneens op 3 juni 2004 gehoord. In het verslag van het gesprek dat de klachtbehandelaar van de gemeente met hem heeft gevoerd, staat het volgende:

“...(De betrokken ambtenaar; N.o.) benadrukt dat er veel telefonisch contact geweest is met (verzoekers; N.o.). Er is slechts éénmaal visueel contact geweest. Ook is hij maar éénmaal in huis geweest ten tijde van het nemen van de monsters. Opmerkelijk was wel dat er in de straat groepjes mensen (buren) stonden die voor een onaangename sfeer zorgden.

(Verzoekers; N.o.) hebben hun klacht op een zestal punten gebaseerd. (De betrokken ambtenaar ; N.o.) wordt gevraagd hier op te reageren.

1.:“Hij heeft letterlijk gezegd ons zoveel mogelijk op kosten te zullen jagen om eventuele winst die we door hergebruik van materialen hadden behaald, af te romen”. (De betrokken ambtenaar; N.o.) ontkent deze woorden gebruikt te hebben en heeft dit ook niet gezegd.

2.:“Wij waren volgens (de betrokken ambtenaar; N.o.) verplicht dit door een officieel erkend bedrijf te laten doen”.

(De betrokken ambtenaar; N.o.): Het bovenstaande heeft hij inderdaad gezegd, want wettelijk is vastgelegd dat hele platen asbest zelf verwijderd mogen worden en het verwijderen van asbeststof en asbestdeeltjes als gevolg van bewerking moeten door een officieel erkend bedrijf gedaan worden.

3.:“(De betrokken ambtenaar; N.o.) heeft ons het opruimen niet toegestaan (wegens volgens zijn zeggen versnippering) en heeft een zo langdurig mogelijk opruimtraject bewerkstelligd. Tot 2 keer toe is een officieel erkend bedrijf gekomen omdat (de betrokken

ambtenaar; N.o.) het asbest visueel heeft waargenomen”.

(De betrokken ambtenaar; N.o.): Alleen officieel erkende bedrijven mogen asbestdeeltjes verwijderen. Hij is redelijk coulant geweest omdat we alleen de asbestdeeltjes er uitgehaald hebben en niet al het bouwafval hebben laten verwijderen.

Dus van vertraging is zeker geen sprake.

Wettelijk is opgenomen dat men asbest niet kan waarnemen, men kan constateren dat er verdachte materialen aanwezig zijn. Na onderzoek kan pas komen vast te staan of het om asbesthoudende materialen gaat.

4.:”(De betrokken ambtenaar; N.o.) heeft echter zonder enige vorm van beschermende kleding zijn eigen onderzoek laten doen naar de asbestconcentratie en mij vervolgens de toegang tot mijn huis ontzegd. Ons is medegedeeld, om 17.00 uur 's-middags, dat wij ons huis niet meer in mochten op straffe van verzegeling”.

(De betrokken ambtenaar; N.o.): Het dragen van beschermende kleding is een ieders eigen verantwoordelijkheid. De taak van een ambtenaar is om burgers in bescherming te nemen. De burgers kennen de feiten niet, de onderzoekers wel. De onderzoekers zijn door hun kennis van zaken bewust van hun eigen verantwoordelijkheid.

5.:”Het risico voor de volksgezondheid verwaarloosbaar was. Ons is de noodzaak van de spoed dan ook volledig duister”. (De betrokken ambtenaar; N.o.): Men kan pas vaststellen dat het om asbest gaat nadat er getest is. De aanwezigheid van veel breuk, stof door slijpen en zagen (verzoeker; N.o.) heeft gezegd dat er ook op het dak gezaagd is), mogelijk ook binnenshuis doen vermoeden dat er asbestdeeltjes aanwezig zijn. Om zekerheid te verkrijgen, dient het dan ook door een officieel erkend bedrijf te worden vastgesteld. Het gaat hier wel om een gezin met 3 kinderen.

6.:”Wij vinden dat (de betrokken ambtenaar; N.o.) niet in lijn met de feiten heeft opgetreden en in de letter van de wet in plaats van de geest, van de wet heeft geopereerd. Daarnaast heeft hij volgens ons de wetten overtreden. Wat zijn bevoegdheden tot het betreden van ons perceel en zijn rechten tot het inschakelen van derden die activiteiten op ons en het perceel van de burens hebben uitgevoerd zonder onze toestemming”.

(De betrokken ambtenaar; N.o.): De wet kent geen geest alleen de letter. Maar als ik alles volgens de letter had gehandeld dan zou alles besmet verklaard moeten worden. (De betrokken ambtenaar; N.o.) is bevoegd als toezichhoudend ambtenaar (...). Aangezien bijna al het contact telefonisch ging heeft (de betrokken ambtenaar; N.o.) zijn legitimatie niet laten zien. (Verzoekers; N.o.) hebben ook niet gevraagd naar zijn wettelijke bevoegdheden.

Indien er gevaar is voor de omgeving dan is er geen toestemming nodig. De burens zijn wel gevraagd om hun toestemming te geven. (De betrokken ambtenaar; N.o.) stelt zijn bevoegdheden naar behoren te hebben gebruikt.

(Verzoekers; N.o.) verwijten (de betrokken ambtenaar; N.o.) dat hij onder één hoedje speelt met (de betrokken ambtenaar van de milieupolitie; N.o.). (De betrokken ambtenaar; N.o.) reageert hier op met de mededeling dat (de betrokken ambtenaar van de milieupolitie; N.o.) de asbestspecialist is en dat wij (gemeente en politie) partners in handhaving zijn...”

III.5. De klachtbehandelaar van de gemeente Leusden stelde vervolgens een advies op ten aanzien van de klacht. In dit advies staat het volgende:

“...De klachten die (verzoekers; N.o.) heeft over het handelen van (de betrokken ambtenaar; N.o.) zijn als volgt samen te vatten:

1. Hij heeft gezegd (verzoekers; N.o.) zoveel mogelijk op kosten te jagen, om eventueel behaalde winst door hergebruik van materialen, af te romen;
2. (De betrokken ambtenaar; N.o.) heeft de (verzoekers; N.o.) verplicht een erkend bedrijf in te schakelen;
3. (De betrokken ambtenaar; N.o.) heeft niet toegestaan dat (verzoekers; N.o.) zelf de materialen zou opruimen;
4. (De betrokken ambtenaar; N.o.) heeft zelf geen beschermende kleding gedragen tijdens het onderzoek, maar ontzegt de familie wel toegang tot het huis;
5. het spoedeisende is (verzoekers; N.o.) volledig duister, aangezien het risico voor de gezondheid verwaarloosbaar is;
6. (De betrokken ambtenaar; N.o.) is opgetreden volgens de letter van de Wet en niet volgens de geest. Hij heeft wetten overtreden door het perceel van (verzoekers; N.o.) te betreden en derden in te schakelen voor werkzaamheden op het perceel van (verzoekers; N.o.) en de burens.

De reactie van (de betrokken ambtenaar; N.o.) op bovengenoemde punten zijn hieronder kort weergegeven:

1. Ik heb nooit gezegd (verzoekers; N.o.) op kosten te zullen jagen. Ik heb slechts aangegeven dat het systeem van de Wet dat mogelijk maakt.
2. De Wet geeft aan dat onderzoek van verdachte materialen, en verwijdering of afvoeren van bewerkte materialen waarin asbest is aangetoond, door een gecertificeerd bedrijf dient plaats te vinden.

Zelf verwijderen mag slechts wanneer het onbewerkte en onbeschadigde platen betreft.

3. Zie punt 2.

4. Het niet dragen van beschermende kleding is volledig mijn eigen risico. Ontzegging van de toegang tot het huis is een wettelijke bevoegdheid in een dergelijke situatie.

5. De Wet vereist een direct optreden. Op dat moment is nog geen inschatting van de risico's te maken.

6. Dat klopt. In dergelijke situaties wordt vrij strikt de wet toegepast. Dat gebeurt in overleg met de politie. Immers de politie en de gemeente zijn partners in handhaving.

Op grond van de klacht, de mondelinge toelichting van (verzoekers; N.o.) en het horen van (de betrokken ambtenaar; N.o.), kom ik tot de volgende conclusies:

1. Hier is sprake van het woord van (verzoekers; N.o.) tegen het woord van (de betrokken ambtenaar; N.o.). Geen van beiden heeft overtuigend bewijs aangeleverd. Hierover kan ik geen uitspraak doen.

2. De Wet schrijft inderdaad voor dat een erkend bedrijf dient te worden ingeschakeld.

3. Zie punt 2.

4. Het zelf niet dragen van beschermende kleding is inderdaad voor eigen risico, maar in het kader van de voorbeeldfunctie niet juist. Dit draagt in elk geval bij aan het beeld dat de reactie van de gemeente overtrokken is.

In toekomst dienen gemeenteambtenaren in vergelijkbare gevallen beschermende kleding te dragen. Overigens is (de betrokken ambtenaar; N.o.) in zijn optreden niet buiten zijn bevoegdheden getreden.

5. Ook hier is er geen sprake van optreden buiten de toegekende bevoegdheden.

6. De gemeentelijke afdeling en de politie zijn inderdaad samen opgetrokken in deze situatie.

Tegen de achtergrond van de gedachte van partners in handhaving is dat correct. Bij (verzoekers; N.o.) is hierdoor het beeld ontstaan dat gemeente en politie "onder één hoedje spelen" met als doel (verzoekers; N.o.) daar de dupe van te laten worden.

Hoewel dat nimmer de bedoeling kan zijn of is geweest, is niet aannemelijk dat hierdoor de mening van (verzoeker; N.o.) verandert. Aandachtspunt is goede communicatie naar de vermeende overtreder over de rol en verantwoordelijkheden van gemeente en politie.

(Verzoekers; N.o.) is bij de uitvoering van de verbouwing ongewild en onbewust in een situatie terecht gekomen, die zondermeer veel indruk maakt en in een gezin met drie kinderen ook met veel emoties gepaard gaat. Dat bleek ook tijdens het gesprek op 3 juni. Gelet ook op het bij de brief gevoegde feitenrelaas kan gesteld worden dat de impact van de gebeurtenissen groot is.

Om in een dergelijke situatie met enige objectiviteit het handelen van de boodschappers van het slechte nieuws te beoordelen, lijkt dan ook bijzonder moeilijk. Naar aanleiding van de brief en de gevoerde gesprekken is mij niet gebleken van handelen, gedragingen of bejegening die aanleiding geven tot maatregelen. Ook is niet gebleken dat bevoegdheden of bejegening die aanleiding geven tot maatregelen. Ook is niet gebleken dat bevoegdheden onjuist zijn toegepast, dan wel dat onbevoegd handelingen zijn verricht.

Wel zijn aandachtspunten het dragen van beschermende kleding door gemeentebambtenaren tijdens actief onderzoek naar gevaarlijke stoffen en de communicatie naar de vermeende overtreder over de rol en verantwoordelijkheden van gemeente en politie...”

III.6. Bij brief van 22 juni 2004 deed het college van burgemeester en wethouders de klacht van verzoekers af. Het college stelde het volgende:

“...Bij de uitvoering van de verbouwing van uw woning bent u ongewild en onbewust in een situatie terechtgekomen waarvan wij ons goed kunnen voorstellen dat die veel indruk op u maakte.

Ook kunnen wij ons voorstellen dat wanneer een gezin met drie kinderen per direct de woning dient te verlaten, dat een emotionele gebeurtenis is, die nog lang nawerkt. Echter is ons naar aanleiding van de rapportage van de klachtenbehandelaar niet gebleken dat het handelen van, de gedragingen van of de bejegening door (de betrokken ambtenaar; N.o.) ons aanleiding geven maatregelen tegen hem te treffen. Ook is ons niet gebleken dat (de betrokken ambtenaar; N.o.) zijn bevoegdheden op onjuiste wijze heeft toegepast, dan wel dat hij onbevoegd handelingen heeft verricht.

Wel heeft uw klacht voor ons twee aandachtspunten opgeleverd.

Wanneer gemeentebambtenaren locaties onderzoeken op de aanwezigheid van gevaarlijke stoffen, achten wij het wenselijk dat zij beschermende kleding dragen.

Ook zullen wij in dergelijke situaties beter communiceren over de rol en verantwoordelijkheden van gemeente en politie...”

III.7. Tijdens een gesprek met verzoekers op 1 juli 2004 gaf de burgemeester van Leusden op verzoek van verzoekers een toelichting op de afdoening van de klacht.

III.8. Naar aanleiding van enkele vragen die verzoekers tijdens hun gesprek met de burgemeester hadden gesteld, deelde het college hen bij brief van 2 juli 2004 het volgende mee:

“...Ook uw vragen over de bevoegdheid van (de betrokken ambtenaar; N.o.) uw terrein te mogen betreden zijn nog steeds niet beantwoord.

Op 5 maart 1991 is (de betrokken ambtenaar; N.o.) door de burgemeester van Leusden aangewezen als Inspecteur/toezichthoudend ambtenaar Wet Chemische Afvalstoffen. Op grond daarvan is hij bevoegd elk verdacht terrein te betreden, zonder daarvoor toestemming te vragen. Daarmee heeft (de betrokken ambtenaar; N.o.) naar de mening van het college binnen zijn bevoegdheden gehandeld...”

Als bijlage stuurde het college verzoekers het verslag toe van hun gesprek met de klachtbehandelaar van 3 juni 2004.

III.9. Verzoekers reageerden bij brief van 23 juli 2004 met de mededeling dat zij van mening waren dat de gemeente hen onvoldoende en onjuist had geïnformeerd over de vragen die zij nog hadden. Daarnaast drongen zij aan op toezending van het verslag dat in het kader van de klachtbehandeling op 3 juni 2004 was gevoerd met de betrokken ambtenaar en van het advies van de klachtbehandelaar. In dat verband wezen zij erop dat de burgemeester hun op 1 juli 2004 had meegedeeld dat het college bij de klachtafdoening dat advies had gevolgd.

III.10. Het college van burgemeester en wethouders reageerde bij brief van 11 augustus 2004 als volgt:

“...Bij de beoordeling van uw klacht door de klachtbehandelaar en door ons college zijn alle relevante documenten en feiten betrokken, ook het proces-verbaal van Bevindingen van 30 maart 2004. Dat het proces-verbaal tijdens het gesprek van 1 juli 2004 niet in het dossier van de burgemeester zat, doet daar niets aan af.

Wij bevestigen hierbij de in onze brief van 2 juli 2004 genoemde bevoegdheden van (de betrokken ambtenaar; N.o.).

Zoals reeds eerder gesteld is de verordening Interne klachtenbehandeling van toepassing. Uitgangspunt in de verordening is, dat horen achter gesloten deuren plaatsvindt. Dat betekent dat ook de verslagen van die hoorzittingen niet openbaar zijn. Ook de aan ons college uitgebrachte rapportage van de klachtbehandelaar is vertrouwelijk. Om die reden sturen wij het verslag van de hoorzitting met (de betrokken ambtenaar; N.o.) en het advies van de klachtbehandelaar niet aan u toe...”

III.11. Verzoekers richtten zich bij brief van 14 maart 2005 tot de gemeenteraad van Leusden. Zij verzochten de gemeenteraad het besluit naar aanleiding van hun klacht te

herzien en de kosten voor het opruimen van de in hun tuin aanwezige asbesthoudende materialen ten bedrage van € 1.075 te vergoeden.

III.12. Het college van burgemeester en wethouders deelde bij brief van 21 maart 2005 aan verzoekers mee dat het de klacht van verzoekers bij brief van 2 juli 2004 ongegrond had verklaard en dat het geen aanleiding zag zijn standpunt te herzien. Ook wees het college het verzoek tot vergoeding van de opruimkosten af.

B. Standpunt verzoeker

Het standpunt van verzoekers is weergegeven onder Klacht.

C. Standpunt college van burgemeester en wethouders van Leusden

Het college van burgemeester en wethouders reageerde in het kader van het onderzoek van de Nationale ombudsman als volgt op de vragen die de Nationale ombudsman had gesteld:

“...Inderdaad spraken de verklaringen van de verzoeker en de ambtenaar op het punt van afroming van winst behaald door hergebruik van materialen elkaar tegen. Om die reden is in het advies aan ons college door de klachtbehandelaar aangegeven, dat hij hierover geen uitspraak kan doen. Wij hebben dit advies overgenomen en zijn van mening dat wij ons daarmee onthouden hebben van een oordeel over dit onderdeel van de klacht.

(De betrokken ambtenaar; N.o.) is op 5 maart 1991 door de burgemeester van Leusden benoemd tot Milieuspecteur/toezichthouder Wet Chemische Afvalstoffen. Met deze benoeming heeft hij onder andere de bevoegdheid gekregen verdachte terreinen te betreden. De Wet Gevaarlijke Stoffen en het Asbestverwijderingsbesluit schrijven voor dat bewerkte asbesthoudende materialen slechts door een erkend bedrijf verwijderd of afgevoerd mogen worden. Alleen onbewerkt materiaal mag na toestemming van het college door de bewoner zelf afgevoerd worden. Aangezien het in dit geval bewerkte materialen betrof, was er geen andere keuze dan de inschakeling van een erkend bedrijf. (Verzoekers; N.o.) heeft zelf de opdracht aan het bedrijf gegeven voor de opruimwerkzaamheden.

Naar onze overtuiging is er geen sprake van optreden door (de betrokken ambtenaar; N.o.) buiten de aan hem toegekende bevoegdheden.

In veel bestaande woningen in Leusden zijn asbesthoudende materialen verwerkt.

Indien dit bij de gemeente bekend is, wordt bij afgifte van een bouwvergunning de vergunninghouder daarover geïnformeerd.

In week 10 heeft de heer (...), inspecteur Bouw- en Woningtoezicht van de gemeente Leusden, geconstateerd dat er een aanvang was gemaakt met de werkzaamheden aan het pand (de woning van verzoekers; N.o.), waarbij asbesthoudende platen waren verwijderd. Hoewel verplicht, was de start van de werkzaamheden niet bij Bouw- en Woningtoezicht gemeld.

In week 12, bij een bezoek van dezelfde inspecteur, stelt de aannemer dat de opdrachtgever zelf de asbesthoudende materialen had verwijderd.

Bij beide bezoeken heeft de inspecteur Bouw- en Woningtoezicht geconstateerd dat er sprake was van het in zijn geheel verwijderen van de asbesthoudende platen.

Aangezien het een hoeveelheid van minder dan 35m² betrof, was er op dat moment geen reden hiertegen op te treden.

Op 29 maart 2003 kreeg de heer (...) van de Milieupolitie een klacht van de burens van (verzoekers; N.o.) over werkzaamheden aan asbesthoudend materiaal in het weekend van 27 en 28 maart.

Op grond van de klacht is direct actie ondernomen. Daarbij is geconstateerd dat de asbesthoudende platen in de achtertuin ware bewerkt. In dit soort situaties werken Milieupolitie en de afdeling Milieu van de gemeente Leusden nauw samen.

Door (de betrokken ambtenaar; N.o.) is geen proces-verbaal opgemaakt..."

D. reactie verzoekers

Naar aanleiding van het standpunt van het college van burgemeester en wethouders deelden verzoekers onder andere mee dat zij destijds waren vergeten aan de afdeling Bouw- en Woningtoezicht van de gemeente Leusden te melden dat zij gingen beginnen met de verbouwwerkzaamheden.

In reactie op het verslag van bevindingen benadrukten verzoekers dat zij er door de gemeente nooit van op de hoogte waren gesteld dat in hun woning asbest was verwerkt. Naar aanleiding van de door de gemeente bedoelde controles in week 10 en in week 12 was ook geen contact met hen opgenomen. Omdat verzoekers zich niet realiseerden dat er sprake was van platen met asbest, konden zij daarmee ook geen rekening houden.

Achtergrond